

Retten er ved denne afgørelse ikke bundet af, på hvilket grundlag den oprindelige beslaglæggelse formelt har fundet sted. Selv om beslaglæggelse formelt alene måtte være sket til sikring af sagsomkostninger, kan retten altså bestemme, at godset tillige (og forlods) skal anvendes til dækning af et erstatningskrav.

Afgørelsen træffes som udgangspunkt efter begæring fra politiet. Politiet bør normalt i den forbindelse medtage private erstatningskrav, men en forurettet, der har fået tilkendt erstatning, vil også selv kunne fremsætte begæring herom, jf. den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 806, stk. 1, 2. pkt.

Retten skal kun træffe bestemmelse om, hvorledes det beslaglagte gods skal anvendes. Det er ikke hensigten, at retten i kendelsen skal foretage en beløbsmæssig opgørelse af kravene, det være sig foreløbigt eller endeligt. I praksis vil dette ikke være muligt, i hvert fald ikke for så vidt angår sagsomkostninger, idet disse ikke størrelsesmæssigt kan opgøres på det tidspunkt, hvor afgørelsen træffes, bl.a. fordi de også kan omfatte krav, der først opstår senere. I det omfang et fremsat erstatningskrav udskydes til privat søgsmål, vil det heller ikke være muligt på domstidspunktet at opgøre kravene.

Det er ligeledes ikke hensigten, at retten skal værdiansætte beslaglagt gods, f.eks. løsøre. Retten skal alene beslutte, hvem provenuet skal tilfalde. Såfremt værdien af det beslaglagte åbenbart overstiger sagens omkostninger, de idømte bøder og/eller erstatningsbeløb, følger det dog af en almindelig proportionalitetsgrundsætning, jf. også retsplejelovens § 507, stk. 1, at retten delvist vil skulle ophæve beslaglæggelsen. Ved afgørelse herom bør oplysninger om eventuelt mellemkommende udlæg foretaget af tredjemand naturligvis også tages i betragtning.

Beslaglagte pengebeløb vil normalt efter ankefristens udløb kunne anvendes umiddelbart, jf. retsplejelovens § 521, mens andre former for gods afhændes på samme måde som aktiver, hvori der er foretaget udlæg, dvs., at realisation normalt sker ved tvangsauktion.

Det er således hensigten, at rettens afgørelse om anvendelse af beslaglagt gods skal træde i stedet for et udlæg, men at realisation som hidtil skal ske efter reglerne om tvangsrealisation af udlagte aktiver, jf. retsplejelovens kapitler 49-52 sammenholdt med § 997, stk. 2, og § 1013, stk. 3.

Med hensyn til prioritetsstillingen i de tilfælde, hvor der tillige af andre kreditorer måtte være foretaget udlæg i det beslaglagte gods, fremgår det af den udtrykkelige henvisning til retsplejelovens § 526, stk. 2, at udlæggets plads i rækkefølgen regnes efter

tidspunktet for udlæggets foretagelse, dvs. tidspunktet for kendelsens afsigelse. Hvor der ved samme kendelse er tillagt flere private erstatningsøgende fyldestgørelsesadgang i det beslaglagte, vil de i deres indbyrdes forhold være ligestillede. Auktionsprovenuet skal derfor fordeles forholdsvismæssigt efter kravenes størrelse. Er der tale om henholdsvis et privat og et offentligt erstatningskrav, skal det private erstatningskrav tillægges prioritet forud for det offentlige erstatningskrav, jf. bemærkningerne ovenfor til stk. 2.

Efter domsafsigelsen vil det normalt være politiet, der som udlægshaver og den, der har det beslaglagte gods i forvaring, begærer tvangsauktionen afholdt og forestår udlodningen af provenuet til de berettigede, alt i overensstemmelse med rettens afgørelse herom ifølge § 807 d, stk. 3, og i givet fald vil det også påhvile politiet at udbetale et eventuelt overskydende beløb til domfældte.

Såfremt tvangsrealisation af beslaglagt gods skal finde sted alene til dækning af et privat erstatningskrav, forudsættes det dog, at det sker efter den pågældendes egen begæring på samme måde som i andre tilfælde af tvangsrealisation, der iværksættes af private udlægshavere.

Twister mellem politiet og den domfældte om fuldbyrdelsen af en straffedom afgøres af retten, jf. § 998, stk. 1. I medfør af denne bestemmelse vil der kunne ske indbringelse for retten af tvister om opgørelsen af straffesagens omkostninger og andre spørgsmål i den forbindelse, som retten ikke måtte have taget stilling ved afgørelsen om anvendelse af det beslaglagte gods.

§ 998 indeholder ikke hjemmel til, at retten kan træffe afgørelse i tvister mellem politiet og en privat rettigedshaver eller mellem flere private rettigedshavere. Det foreslås derfor, at der skabes hjemmel for, at retten kan tage stilling til sådanne tvister, der måtte opstå efter sagens afslutning. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, jf. stk. 3, 2. pkt.

Efter forslaget er alle politiets skridt i forbindelse med beslaglæggelse således undergivet juridisk kontrol.

Såfremt en straffesag, hvor der er sket beslaglæggelse i medfør af forslagets § 802, stk. 2, undtagelsesvis kan slutes med en udenretlig bødevedtagelse, forudsættes det, at det gøres til et vilkår for sagens slutning på denne måde, at sigtede betaler de skyldige beløb eller accepterer, at det beslaglagte anvendes til dækning af de krav, som beslaglæggelsen er sket til sikkerhed for. I tilfælde, hvor en sag ellers kunne være sluttet udenretsligt, men hvor sigtede ikke accepterer et sådant vilkår, må sagen indbringes for retten, der afgør spørgsmålet ved kendelse.